แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัย ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

GUIDELINES FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION ADMINISTRATION ON THE PROJECT OF LITTLE SCIENTIST HOUSE IN THAILAND UNDER THE OFFICE OF SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

พลอยปภัส ทองทา[1], พระครูวิริยปัญญาภิวัฒน์[2] และชูชัย ประดับสุข[3]
Ploypapat Thongtha[1], Phrakhruwiriyaphanyaphiwat[2] and Chuchai Pradubsook[3]
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์[1-3]
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Surin Campus[1-3]
E-mail: kungtongtha@gmail.com[1]

ได้รับบทความ: 8 กรกฎาคม 2568; **แก้ไขบทความ** 24 สิงหาคม 2568; **ตอบรับตีพิมพ์**: 24 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 2) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยมีกระบวนการบริหาร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพของเด็ก รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธีระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ จำนวนประชากร 702 คน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของทาโร ยามาเน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจง และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการศึกษาปฐมวัย และด้านโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลวิจัยพบว่า

1) สภาพการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพของเด็ก ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

2) วิธีการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีกระบวนการบริหาร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มี 3 วิธีการ ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มี 3 วิธีการ และด้านคุณภาพของเด็ก มี 3 วิธีการ

3) แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มี 2 แนวทาง ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มี 2 แนวทาง และด้านคุณภาพของเด็ก มี 2 แนวทาง

คำสำคัญ: แนวทาง, การบริหารการศึกษา, ปฐมวัย, บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the conditions of early childhood education administration on the Project of Little Scientists in Thailand Project of the schools under the office of Primary Educational Service Area Office 3, 2) to study the methods of early childhood education administration on the Project of Little Scientists in Thailand Project of the schools under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 3, and 3) to propose guidelines for early childhood education administration on the project of to the Little Scientists' in Thailand Project of the schools under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 3. There were three management processes, i.e., management and administration processes, child-centered experiences, and child quality. The research design was a mixed method of quantitative and qualitative research. The research tools were questionnaires and interviews. The population was 702 people, including school administrators and early childhood teachers. The sample group was determined using Taro Yamane's table, resulting in a sample of 250 people. 7 key informants were specifically selected and were experts in school administration, early childhood education, and the Little Scientist House Project. There were 5 experts in research tools. The statistics used were mean, percentage, standard deviation, and content analysis.

The research results were found as follows:

1) Conditions of early childhood education administration on the project of Little Scientists House Project of the schools under the Primary Educational Service Area Office 3 of 3 aspects were at a high level in overall

arrangement from the highest to the lowest, i.e., the quality of the children, the administrative and management processes, and the provision of child-focused experiences, respectively.

2) Methods for administering early childhood education on the Little Scientist House Project of the schools under Surin Primary Educational Service Area Office 3 were found as follows; (1) in the administrative process and management, there were the methods of budget support, budget planning meeting, and the action plan; (2) in the child-focused experience provision, there were the methods of encouragement to practice activities, media usage, and the environment conduced to learning so that children could record information and carried out activities efficiently, and (3) in the quality of children, there were the technological using, activity design to encourage quality children to develop themselves both in knowledge and skills.

3) Guidelines for the administration of early childhood education on the Little Scientist House in Thailand of the schools under the office of Surin Primary Educational Service Area project of Office 3were found as follows; In the administrative process and management, there should be the numbers of early childhood teachers suitable for the number of students, and a budget planning meeting; The child-focused experience provision, there should be training and development for teachers in organizing learning experiences and support the budget; and the quality of children, there should be teacher development and exchange knowledge on the development of children's quality, and should encourage to develop themselves in the use of technological media in organizing knowledge and skills experiences to children.

Keywords: Guidelines, Educational Administration, Early Childhood Education, Little Scientists' House, Office of Surin Primary Educational Service Area 3

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ระบุถึงการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ในหมวด 3 ระบบการศึกษา มาตรา 18 ไว้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้ 1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนาศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและ เด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น 2. โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น 3. ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล

สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) การจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยถือว่าเป็นวัยทองแห่งการเรียนรู้ การจดจำ การเลียนแบบสิ่งต่าง ๆ ต้องการความรัก การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้จะเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การได้สำรวจ ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณลักษณะตามวัย ที่เหมาะสมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

โครงการ “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย” เป็นโครงการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาพระราชทานพระราชดำริให้คณะกรรมการนำไปพิจารณาริเริ่มดำเนินการนำร่องในประเทศไทย โดยได้ทอดพระเนตรตัวอย่างโครงการนี้ คราวเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศเยอรมนี เมื่อปีพ.ศ. 2552 โดยที่มาของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย มาจากการประเมินผลนานาของโครงการ PISA พบว่า ความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์ของเด็กไทย ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย อีกทั้งยังขาดแคลนนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรที่จะร่วมมือขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ งานวิจัยยืนยันว่า เราควรสร้างทัศนคติที่ดีด้านการเรียนรู้ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้กับเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัย (อายุ 3-6 ปี) เพราะเป็นช่วงอายุที่มีความสามารถในการเรียนรู้และจดจำมากที่สุด ซึ่งโครงการได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีพื้นที่บริการทั้งหมด 233 โรงเรียน ซึ่งมีนโยบายจุดเน้น 6 ยุทธศาสตร์ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีนโยบายในการบริหารจัดการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 นักเรียนมีคุณธรรม ความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด้านที่ 2 ครูเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนยกระดับความเป็นมืออาชีพ

ด้านที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นนักบริหารมืออาชีพ

ด้านที่ 4 สถานศึกษาเร่งรัดคุณภาพ สู่มาตรฐานสากล

ด้านที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหาร กำกับ ติดตามและพัฒนาการจัดการศึกษา รวมถึงเกณฑ์การประเมินเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียง สำหรับการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและนิเทศติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด เป็นหลักในการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการประเมินตนเองในการพัฒนาและการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2566) จากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้ดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา จำนวน 232 แห่ง ระดับปฐมวัย พบว่า จุดที่ควรพัฒนาแยกตามรายด้านมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1.ปัญหาด้านคุณภาพของเด็ก พบว่า การพัฒนาทางด้านสติปัญญา ร้อยละ 40.14 ด้านอารมณ์

และจิตใจ ร้อยละ 22.68 และด้านร่างกาย ร้อยละ 22.15 2.ปัญหาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ พบว่า ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ ร้อยละ 41.32 ปัญหาด้านส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ ร้อยละ 40.12 และปัญหาด้านกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 35.42 ปัญหาด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ พบว่า ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญร้อยละ 41.21 การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ ร้อยละ 34.22 และการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 31.21

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อศึกษาวิธีการและได้แนวทางในการนำมาพัฒนาการจัดการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับ การส่งเสริมสนับสนุนวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) แบ่งเป็น 2 ระยะประกอบด้วย ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร เป็นบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย

จำนวน 702 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 232 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 470 คน (รายงานข้อมูลสมาชิกชมรมครูปฐมวัย ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2567 สพป.สุรินทร์ เขต 3) กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากทุกสถานศึกษา จำนวน 232 แห่ง โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) การเทียบสัดส่วนตามบัญญัติไตรยางค์ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane', 1973 : 727-728) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คนโดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 83 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 167 คน

ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้มีความรู้ทางด้านบริหารสถานศึกษา ด้านการศึกษาปฐมวัย และด้านโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง ได้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่โรงเรียนผ่านการประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ศึกษานิเทศก์ที่ดูแลโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ครูปฐมวัยที่เป็น LTและคณะกรรมการของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้จากการยกร่างมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ประกอบครอบคลุมการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert' Rating Scale) จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องด้วยการเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งในแต่ละข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.98 -1.00 จากนั้นทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out) นำมาหาค่าอำนาจ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.98 – 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.98 จากนั้นจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูล

การสร้างแบบสัมภาษณ์ ด้วยการยกร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำผลการศึกษาจากคำถามในแบบสอบถามที่มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในแต่ละด้านนำมาเป็นประเด็นปัญหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จัดพิมพ์เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดำเนินการโดยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษาและนำส่งหนังสือและแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัยขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบ Google form และติดตามการตอบกลับกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ตอบกลับด้วยการโทรประสานเครือข่าย ของสมาชิกชมรมครูปฐมวัยและลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการโดยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษานำส่งหนังสือพร้อมแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่นัดหมาย รวบรวมข้อมูลที่

ได้นำมาจำแนกและเรียบเรียงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม โดยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การหาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ การบริหารการศึกษาปฐมวัย ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่นำเสนอในรูปของความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 62.27 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานบุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

1.สภาพการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11, S.D. =$ 0.68) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยที่สูงสุด 3 ลำดับ คือด้านคุณภาพของเด็ก(ด้านความรู้และทักษะที่เกิดกับเด็ก) ($\bar{x} = 4.22, S.D. =$ 0.75) , ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{x} = 4.11, S.D. =$ 0.68) และด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 4.01, S.D. =$ 0.78) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ผลการศึกษาวิธีการและแนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน ได้แก่ ดร.วาริสา ดวงใจ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ดร.ลัดดา สำรองพันธ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ดร.ธนานันต์ ดียิ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปราสาทศึกษาคาร นางอินทิรา พอใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้าน

โชคนาสาม นายประสาร มีมาก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขอนแตก นางจำเนียร ภูละอินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ (LT. วิทยากรเครือข่ายท้องถิ่นโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย) นางณัฏฐ์ชพร อรรถเวย์ทิน ครูชำนาญการพิเศษ (คณะกรรมการประเมินโรงเรียนเพื่อรับตราพระราชทานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

2. วิธีการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีวิธีการแยกตามรายด้านดังนี้ 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มี 2 วิธี ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และการส่งเสริมให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 2) ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มี 2 วิธี ได้แก่ การส่งเสริมให้เด็กทำการบันทึกข้อมูลขณะปฏิบัติกิจกรรม และการส่งเสริมให้เด็กได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) ด้านคุณภาพของเด็ก (ด้านความรู้และทักษะที่เกิดกับเด็ก) การส่งเสริมให้เด็กพูดอธิบายสิ่งที่สังเกตได้ขณะทดลอง และการส่งเสริมให้เด็กสามารถวาดภาพเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับกิจกรรมการทดลอง

3. แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีแนวทางการบริหารแยกตามรายด้านดังนี้ 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และวิธีการส่งเสริมให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับ 2) ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้เด็กทำการบันทึกข้อมูลขณะปฏิบัติกิจกรรม และการส่งเสริมให้เด็กได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) ด้านคุณภาพของเด็ก (ด้านความรู้และทักษะที่เกิดกับเด็ก) การส่งเสริมให้เด็กพูดอธิบายสิ่งที่สังเกตได้ขณะทดลอง และการส่งเสริมให้เด็กสามารถวาดภาพเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับกิจกรรมการทดลอง

อภิปรายผลการวิจัย

เชิงปริมาณ

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารการศึกษาปฐมวัย ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านคุณภาพของเด็ก (ด้านความรู้และทักษะที่เกิดกับเด็ก) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรีย์ พรมตา (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยในโรงเรียนนำร่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า 1) การศึกษาและ การสังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย พบว่า ด้านการบริหารโครงการและด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาความสามารถพื้นฐานของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับดีทุกรายการ ผลการสังเคราะห์พบว่าปัญหาดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยในโรงเรียนนำร่อง 2) ผลการจัดทำข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้าน

นักวิทยาศาสตร์น้อยในโรงเรียนนำร่อง 3) แนวทางการดำเนินงานเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำไปใช้ในการบริหารจัดการ และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติสำหรับโรงเรียนนำไปเป็นแนวทางและการปรับประยุกต์ใช้การดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยในโรงเรียน

เชิงคุณภาพ

วิธีการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า มีวิธีการทั้งหมด 3 ด้านดังนี้ 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ระดมทรัพยากรจากส่วนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มจำนวนครูผู้สอนระดับปฐมวัย จัดอบรมพัฒนาครูในสถานศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย มีการจัดทำแผนในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ใช้สื่อต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้เด็กสามารถบันทึกข้อมูลขณะปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เด็กบันทึกข้อมูลขณะปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย และประยุกต์ใช้ร่วมกับการส่งเสริมให้เด็กได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) ด้านคุณภาพของเด็ก (ด้านความรู้และทักษะที่เกิดกับเด็ก) ใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้พูดอธิบายสิ่งที่สังเกตได้ขณะทดลองวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเดช สาวันดี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบวิธีการการบริหารการศึกษาปฐมวัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า 1) สภาพการบริหารการศึกษาปฐมวัย พบว่า สภาพการจัดระบบงาน มีการจัดระบบงานของการศึกษาปฐมวัย เป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคลการบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป 2) การจัดชั้นเรียน ประกอบด้วย การจัดชั้นหรือกลุ่มเด็ก และระยะเวลาเรียน 3) การจัดทำหลักสูตร ประกอบด้วยโครงสร้างหลักสูตรการจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ การบริหารจัดการหลักสูตร 4) การจัดครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย จัดครูตรงวุฒิ/วิชาเอก มีประสบการณ์การสอนปฐมวัยไม่ต่ำกว่า 10 ปี 5) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วยหลักการจัดประสบการณ์แนวทางการจัดประสบการณ์และการจัดกิจกรรมประจำวัน ได้แก่ กิจกรรมเสรี/การเล่นตามมุม กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมกลางแจ้ง และเกมการศึกษา

แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการประชุมวางแผนในการจัดหางบประมาณ เพื่อจัดสรรครูผู้สอนระดับปฐมวัยให้เพียงพอต่อความต้องการ สำรวจความต้องการแล้วเพื่อตั้งนโยบายในการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้เพียงพอ 2) ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ควรมีการวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมให้เด็กสามารถบันทึกข้อมูลขณะปฏิบัติกิจกรรมได้ ส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนระดับปฐมวัยให้มีความรู้

ความสามารถในการส่งเสริมให้เด็กทำการบันทึกข้อมูลขณะปฏิบัติกิจกรรมได้โดยวิธีการที่หลากหลาย 3) ด้านคุณภาพของเด็กการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถส่งเสริมให้เด็กพูดอธิบายสิ่งที่สังเกตได้ขณะทดลองด้วยวิธีการที่หลากหลาย ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมให้เด็กพูดอธิบายสิ่งที่สังเกตได้ขณะทดลอง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กให้สามารถวาดภาพส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาเด็กให้สามารถวาดภาพเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับกิจกรรมการทดลองโดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ วรรณศิริและศศิลักษณ์ ขยันกิจ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูอนุบาลในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูอนุบาลในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (M = 4.31) เมื่อพิจารณารายละเอียดรายด้านพบว่า ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติสูงสุด (M = 4.36) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน การจัดประสบการณ์เรียนรู้ (M = 4.32) และด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (M = 4.25) ปัญหา ที่พบ ได้แก่ ครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้และคุณลักษณะตามวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ขาดแคลนงบประมาณ ไม่ทราบเกณฑ์การประเมินโครงงาน เด็กเลือกหัวข้อตามเพื่อน ตั้งสมมุติฐานไม่เป็น ขาดทักษะการสืบค้นข้อมูล และเด็กไม่สามารถสรุป สิ่งที่ได้เรียนมาด้วยตนเองได้

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

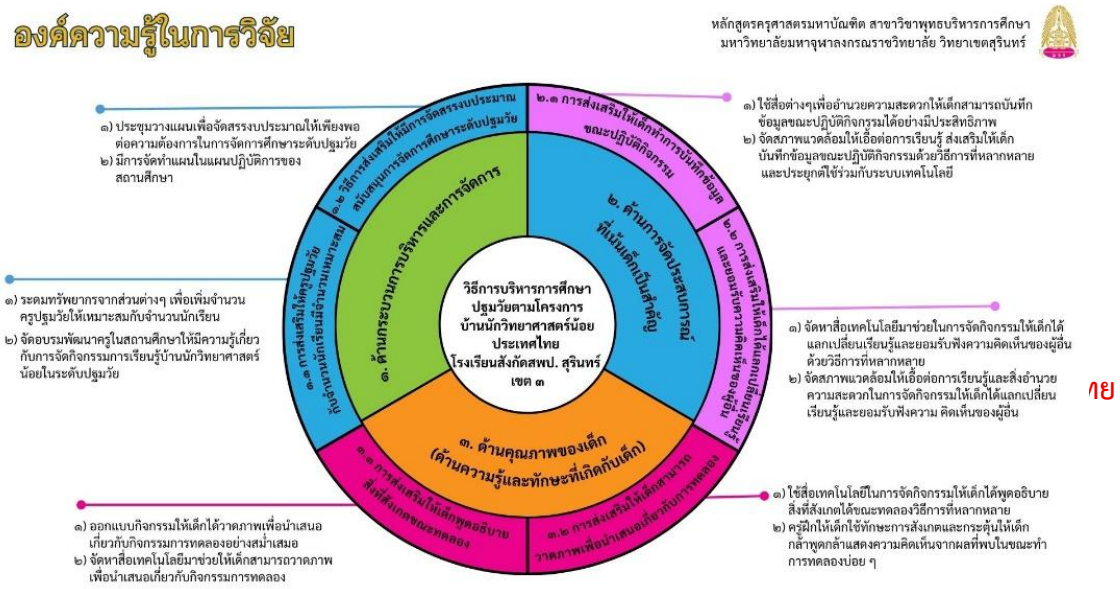

แผนภาพที่ 2 แนวทางการบริหารการศึกษาปฐมวัยตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โรงเรียนสังกัด สพป.สุรินทร์ เขต 3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอนโยบายการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมต่อหน่วยงานต้นสังกัด เช่น กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

1.2 ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนบุคคลากรในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการกิจกรรมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยเข้ากับบริบทของท้องถิ่นและความสนใจของเด็กแต่ละกลุ่ม ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ด้านคุณภาพของเด็ก (ด้านความรู้และทักษะที่เกิดกับเด็ก) ควรกำหนดเกณฑ์ประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทดลอง และสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ได้ ควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องว่ากิจกรรมต่าง ๆ ช่วยพัฒนาเด็กตามเป้าหมายหรือไม่ และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยไปปรับใช้ในการวางแผนและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

2.2 ครูผู้สอนระดับปฐมวัยควรพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านการจัดประสบการณ์ เพื่อขยายผลองค์ความรู้สู่ครูผู้สอนในระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป

2.3 ควรเผยแพร่ผลวิจัยให้กับครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยและบทบาทของแต่ละฝ่าย

2.4 ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะทางวิทยาศาสตร์ในเด็กปฐมวัย

3. ขอเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ระยะยาวของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยที่มีต่อพัฒนาการของเด็กในช่วงวัยประถมศึกษาตอนต้น

3.2 ควรวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาที่ใช้โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยกับสถานศึกษาที่ใช้แนวทางอื่น เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างในด้านพัฒนาการของเด็ก

3.3 ควรศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อหรือเป็นอุปสรรคในการดำเนินโครงการทั้งในด้านบริบทโรงเรียน ทรัพยากร และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

เอกสารอ้างอิง

กันยามาส สมภักดี. (2564). *การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮ/สโคป (High/Scope)*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จำเนียร ภูละอินทร์. (25 มีนาคม 2567). ครูชำนาญการพิเศษ (LT. วิทยากรเครือข่ายท้องถิ่นโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย). สัมภาษณ์.

ณัฏฐ์ชพร อรรถเวย์ทิน. (24 มีนาคม 2567). ครูชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.

ธนานันต์ ดียิ่ง. (26 มีนาคม 2567). ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปราสาทศึกษาคาร. สัมภาษณ์.

ลัดดา สำรองพันธ์. (24 มีนาคม 2567). ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.

วาริสา ดวงใจ. (25 มีนาคม 2567). ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล. สัมภาษณ์.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.* กรุงเทพฯ: บิสซิสเนสอาร์แอนด์ดี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุง.* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประสาร มีมาก. (24 มีนาคม 2567). ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขอนแตก. สัมภาษณ์.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2563).ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 24 ก. 15 สิงหาคม 2542.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เลิฟแอนด์เพรส.

สมเดช สาวันดี. (2563). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2566. จาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/Vanam_434/Guide

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. (2566). *รายงานผลการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2566*. (เอกสารลำดับที่ 6/2566: กลุ่มนโยบายและแผน).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.

สุนทรีย์ พรมตา. (2560). *การสังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยในโรงเรียนนำร่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสาวลักษณ์ วรรณศิริ และ ศศิลักษณ์ ขยันกิจ. (2564). สภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูอนุบาลในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. *วารสารการศึกษาออนไลน์ OJED, 16*(2), 2.

อินทิรา พอใจ. (25 มีนาคม 2567). ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโชคนาสาม. สัมภาษณ์.

Likert, S. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.

Montessori, M. (1967). *The Absorbent Mind*. New York: Holt. Rinehart and Winston.

Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. New York: International Universities Press.